

In stap van de Vlaamse regering in het kapitaal van een dedicated infrastructuurvehikel, IMEC EU Pilot Line NV, bestemd voor de uitbouw van de IMEC clean room ten belope van 750 miljoen euro

SITUERING

Op 22 maart 2024 heeft Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk Sociale Economie en Landbouw Jo Brouns een advies gevraagd aan het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) over de statistische behandeling van de instap van de Vlaamse regering in het kapitaal van een dedicated infrastructuurvehikel, IMEC EU Pilot Line NV, bestemd voor de uitbouw van de IMEC clean room ten belope van 750 miljoen euro. Die inbreng gebeurt naar aanleiding van de cofinanciering van een project in het kader van de Europese Chips Act.

In januari 2024 werd de vennootschap IMEC EU Pilotline NV opgericht door IMEC (maakt deel uit van de institutionele sector van de niet-financiële vennootschappen (S.11)).

In februari 2024 draagt IMEC 462 van de in totaal 615 aandelen in de IMEC EU Pilot Line NV over aan het Vlaams Gewest.

Met het oog op het bouwen van een cleanroom en de aankoop van geavanceerde toestellen zal het kapitaal van IMEC EU Pilot Line NV met 751 miljoen euro worden verhoogd, waarvan het Vlaams Gewest 750 miljoen euro (99,87%) voor haar rekening zal nemen, niet gelijklopend met haar huidige aandeel van 75,12% (462/615) in IMEC EU Pilot Line NV.

In de aandeelhoudersovereenkomst met IMEC EU Pilot Line NV is aan het Vlaams Gewest een preferent rendement van 5% op het effectief volstort kapitaal voorzien. Dit rendement wordt gekapitaliseerd en kan bij beslissing van de algemene vergadering van aandeelhouders of bij vereffening uitgekeerd worden aan het Vlaams Gewest.

ADVIES VAN HET INR

Dit advies is gebaseerd op het ESR 2010, de *Manual on Government Deficit and Debt (MGDD, 2022 edition)* en de informatie die door de adviesvrager is overgemaakt aangevuld met antwoorden van IMEC en het Vlaams Gewest op bijkomende vragen van het INR.

INSTITUTIONELE SECTORINDELING VAN IMEC EU PILOT LINE NV

In het ESR 2010 is de indeling van een institutionele eenheid binnen de overheidssector (S.13) afhankelijk van drie criteria (de mate van autonomie van de eenheid, controle door de overheid van de eenheid en het al dan niet marktconforme karakter van de activiteiten van de eenheid).

MATE VAN AUTONOMIE VAN IMEC EU PILOT LINE NV

De vennootschap is opgericht als naamloze vennootschap en heeft juridische rechtspersoonlijkheid. Ze heeft een boekhouding, stelt rekeningen op en legt deze neer bij de balanscentrale en heeft een statutair doel waarbij ze activa en passiva mag aanhouden en erover beschikken, waarbij specifiek is vermeld dat ze enkel leningen kan verstrekken aan entiteiten van de IMEC-groep.

De autonomie van de IMEC EU Pilot Line NV is enigszins beperkt. Dit wordt duidelijk met de bepaling in de aandeelhoudersovereenkomst tussen IMEC en het Vlaams Gewest dat “onmiddellijk na de Kapitaalsverhoging een huurovereenkomst zal gesloten worden, de huurovereenkomst gekend door alle Partijen....” , waarbij het enige actief (de cleanroom) zal worden verhuurd aan IMEC.

CONTROLE DOOR DE OVERHEID

Na de overdracht door IMEC aan het Vlaams Gewest van de meerderheid van de aandelen in IMEC EU Pilot Line NV en vooral na de verhoging van het kapitaal met 751 miljoen euro van deze laatste vennootschap, waarvan het Vlaams gewest 750 miljoen euro voor haar rekening neemt, bezit het Vlaams Gewest 99,86% van de aandelen en van de stemrechten (artikel 2.2.3. van de aandeelhoudersovereenkomst IMEC – Vlaams Gewest).

Overeenkomstig het ESR 2010 paragraaf 20.310 is de eigendom hebben van de meerderheid van de stemrechten een individueel voldoende reden om de controle door de overheid vast te stellen.

De aandeelhoudersovereenkomst bepaalt dat niettegenstaande de verdeling van de stemrechten er in de raad van bestuur 2 bestuurders worden aangewezen door Imec en 1 door de overheid. Niettegenstaande dit numeriek overtal vereisen belangrijke beslissingen in de raad van bestuur het akkoord van minstens 1 bestuurder aangewezen door IMEC en de bestuurder aangewezen door de overheid. Deze samenstelling van de raad van bestuur leidt dus niet tot de vaststelling dat de overheid geen controle heeft over de entiteit.

ACTIVITEITEN

IMEC EU Pilot Line NV verhuurt langdurig een uitgerust gebouw (cleanroom en installaties) aan IMEC. Deze transactie waarbij het verhuurde goed is opgericht en ingericht naar de specificaties van de huurder wordt, op basis van de verkregen informatie en de toepasselijke regels, beoordeeld als een financiële leasing.

De huurovereenkomst bepaalt dat IMEC zal instaan voor het verkrijgen van de nodige vergunningen, voor het op haar kosten uitvoeren van het onderhoud en de eventuele reparaties die nodig zijn voor het instandhouden van het gehuurde actief. Voorts is vermeld dat de leasingnemer het volledige risico zal nemen op enige vorm van meerkosten bij de totstandkoming van het geleasede assets.

De entiteit stelt geen personeel te werk, zal enkel transacties uitvoeren met IMEC en op dit moment is de financiële leasing de enige activiteit van de vennootschap; de overheid, in casu het Vlaams Gewest, staat voor het overgrote deel voor de financiering in. Bovendien heeft de overheid als hoofdaandeelhouder een beslissende stem, ook voor het toelaten van eventuele andere activiteiten van de vennootschap.

ESR 2.27 De overheid kan ook eenheden voor specifieke doeleinden oprichten met soortgelijke kenmerken en functies als die van financiële instellingen binnen concernverband en kunstmatige dochterondernemingen. Dergelijke eenheden hebben niet de bevoegdheid om zelfstandig op te treden en zijn beperkt wat betreft de soorten transacties die zij kunnen verrichten. Zij dragen niet

de risico's en innen niet de baten die verbonden zijn aan de activa en passiva die zij in bezit hebben. Indien deze eenheden ingezet zijn, worden zij als integrerend deel van de overheid en niet als afzonderlijke eenheden behandeld. Indien zij niet ingezet zijn, worden zij als afzonderlijke eenheden behandeld. De door hen in het buitenland verrichte transacties zijn terug te vinden in overeenkomstige transacties met de overheid. Een eenheid die in het buitenland een lening aangaat, wordt dan geacht hetzelfde bedrag aan de overheid te lenen op dezelfde voorwaarden als die van de oorspronkelijke lening.

ESR 2.28 Kortom, de rekeningen van SPE's die niet bevoegd zijn om zelfstandig op te treden, worden geconsolideerd met die van de moederonderneming, tenzij zij ingezet zijn in een andere economie dan die van de moederonderneming. Er is één uitzondering op deze algemene regel, namelijk wanneer een niet-ingezeten SPE door de overheid wordt opgericht.

Het INR stelt vast dat de entiteit voldoet aan de definitie van een eenheid voor specifieke doeleinden (SPE) gecreëerd door de overheid en sterk beperkt is in het type van transacties die ze kan verrichten en niet de bevoegdheid heeft om zelfstandig op te treden en dat het daarom gaat om een overheidsentiteit (S.1312).

KAPITAALVERHOOGING DOOR HET VLAAMS GEWEST IN IMEC EU PILOT LINE NV

Gegeven de uitkomst van bovenstaande analyse waaruit blijkt dat IMEC EU Pilot Line NV behoort tot de overheid – meer bepaald S.1312 - wordt de kapitaalverhoging door het Vlaams Gewest beschouwd als een interne transactie binnen de overheid.

De transactie tussen IMEC EU Pilot Line NV en IMEC, waarbij de eerste langdurig een gebouw, dat is opgericht en ingericht naar de specificaties van de huurder, verhuurt aan IMEC, wordt op basis van de verkregen informatie en de toepasselijke regels beoordeeld als een financiële leasing.

Gegeven de huurder beschikt over een bewezen terugbetalingscapaciteit wordt deze operatie beschouwd als financiële transactie, met name een lening van het Vlaamse Gewest aan IMEC. Het karakter van de lening wordt nog ondersteund door het feit dat de huursom door IMEC verschuldigd zal zijn ongeacht eventuele vertragingen in het terbeschikkingstellen van de cleanroom te wijten aan het niet verkrijgen van vergunningen, achterstand in de realisaties van het gebouw of de installaties.

Toekomstige betalingen door IMEC aan de PILOTLINE zullen worden opgesplitst in een terugbetaling van de verstrekte lening en een deel interestlasten.

BESLUIT

Imec EU Pilot Line NV wordt beschouwd als behorende tot de overheid (S.1312), waarbij de initiële kapitaalverhoging door de Vlaamse overheid wordt beschouwd als een interne transactie binnen S.1312.

De financiële constructie van de pilot line, die ter financiering van het actief (ingerichte gespecialiseerde cleanroom) wordt beoordeeld als een financiële leasing. Waardoor de transactie de facto neerkomt op een lening van het Vlaams Gewest aan IMEC dat beschikt over een bewezen terugbetalingscapaciteit.